

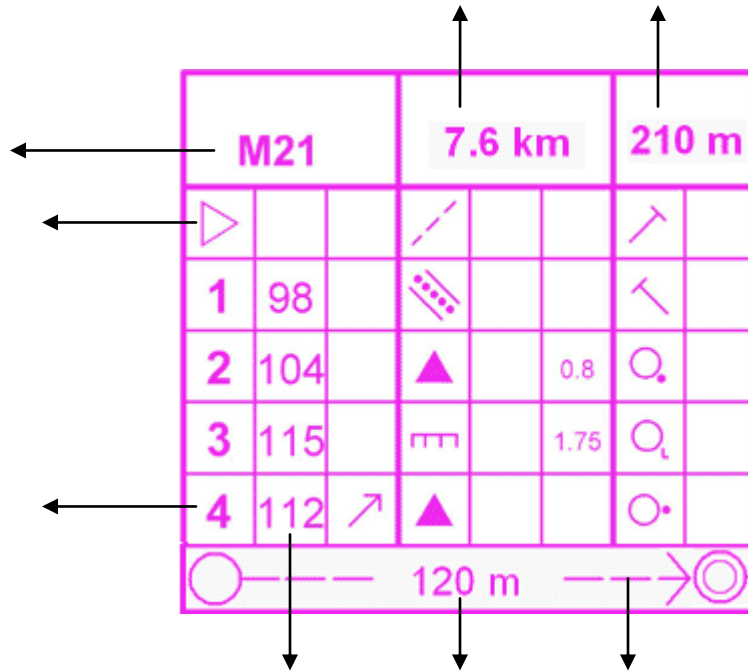

Başlangıç Düzeyi

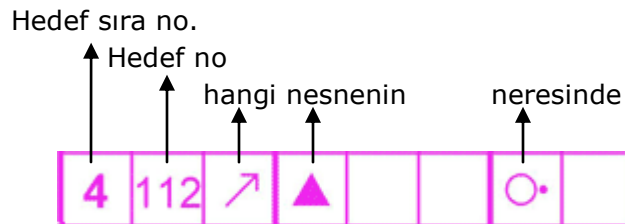
Ders #5: Hedef bilgi çizelgesi

1. Bilgi çizelgesinin yapısı

Bir oryantiring haritasında hedeflerin yerini tam olarak belirten hedef bilgi çizelgesini daha önceki derslerimizde görmüştük. Daha önce gördüğümüz bilgileri hatırlayalım. Aşağıdaki örnek çizelgede ok ile belirtilen kısımların ne anlama geldiğini yanlarına yazınız:

Şimdi hedeflere ilişkin satırlardan birini alalım ve her kutucuğun anlamını ve bunları soldan sağa okuyarak hedefin yerini anlatan bir cümle haline getirmeyi öğreneceğiz. Çok kolay olduğunu göreceksiniz.

Soldan sağa okuyalım: 4. hedefimin numarası 112. Kuzeydoğudaki kayanın doğusunda.

Eğer hedef çemberinin içinde aynı nesneden başka yok ise "hangi" sütunu, gerekmediği için kullanılmaz.

Soldan sağa okuyalım: 1. hedefimin numarası 98. Dere yatağının kuzeybatı yönünde bittiği yerde (sonunda).

Civarda o nesneden çok var ve "hangi" sütunu ile nesneyi "kuzeydeki, doğudaki şeklinde tanımlamak, tam olarak hangisi olduğunu gösteremeyecekse nesne büyüklüğü ile tanımlanabilir. O zaman görüldüğü gibi "boyut" sütunu devreye girer.

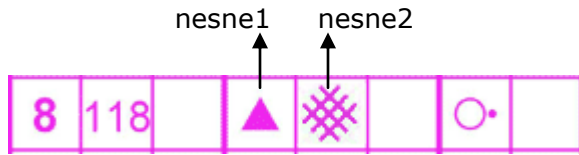

Soldan sağa okuyalım: 3. hedefimin numarası 115. Civardaki kaya setleri arasından 1,75 m yükseklikte olanının güneydoğu yönünde dibinde.

Diyeceksiniz ki parkura çıkarken elimizde mezura ile mi çıkmalıyız? Elbette hayır. Eğer boyut sütunu kullanılmışsa bu kaya setini civardaki diğerlerinden ayıran en belirgin özellik olduğu anlaşılmalıdır. Boyut sütununda 1,75 m olarak gerçek boyutu yazılmış olsa da anlamalıyız ki civarda başka kaya setleri olsa da bunların tümü, yaklaşık 2 metreden ya çok ufak ya da çok büyüktür. Gözlerimiz çevrede yaklaşık 2 m yükseklikte bir kaya seti bulunca biliriz ki o bizim aradığımız kaya setidir.

Bu noktada yine parkur planlamanın ilkelerinden birini vurgulamış oluyoruz: Parkurcu, sporcuya "bulmaca" hazırlar. Ama bulmacanın çözümü hiçbir zaman "imkansız" ya da "bezdirici" olmamalıdır. Birbirinin aynı tanıma sahip pek çok nesne arasından birini seçip hedefi oraya koymak isteyen bir parkurcu, bu nesneyi diğerlerinden ayıran özelliğın ya haritada çok net olarak görüldüğünden emin olmalıdır (örneğin yalnızca bu kaya setinin dibi çalılık). Eğer "boyut" ve/veya "hangi" sütunları yardımıyla nesneyi tanımlamak durumunda ise bu tanımın yalnızca bu nesneyi tanımlayacağından emin olmalıdır.

Kimi zaman nesnelere daha iyi tanımlamak için "nesne" sütununun yanına ikinci bir nesne getirilebilir.

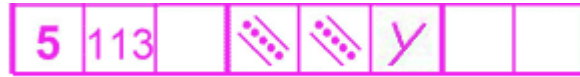

Bu durumda iki nesneyi şu şekilde okumalıyız: Hedef kayada. Kaya "Kayadaki çalının doğusunda". Artık kayanın doğusuna değil, çalının doğusuna odaklanmamız gerektiğine de dikkati çekelim.

"Boyut" hanesi kesişim, çatal, kıvrım işaretleri için de kullanılır. Kesişim, çatal kavramları yol, patika, dere gibi çizgisel özellikler için kullanılacağına göre zaten o nesnelere için "boyut" ya da "büyüklük" gerekli bir kavram değildir. Bu nedenle "boyut" ile "kesişim" için aynı sütunun kullanılmasında sakınca olmadığı düşünülmüş, kurallar bu şekilde belirlenmiştir.

"Patika ile dere yatağının kesişiminde".

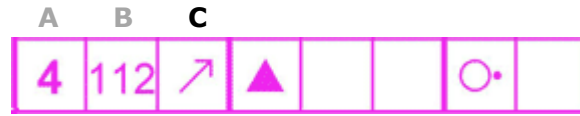

"İki dere yatağının kavuştuğu nokta" veya kısacası "dere yatağı çatalında".

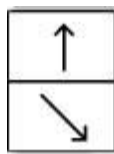
Son örnekte gördüğümüz gibi, kesişim ifade eden X veya Y şekilleri hedef noktasını belirleyecekse kesişen iki doğrusal özellik aynı bile olsa nesne1 ve nesne2 sütunlarında gösterilmeleri gereklidir

2. "Hangi" sütununda kullanılan semboller

Hedef bilgi çizelgesinde soldan sağa, her kutucuğu A'dan başlayarak birer harf ile adlandırırsak, A sütunu hedef sıra numarasını, B sütunu hedef numarasını gösterirken gerektiğinde "hangi" sorusuna yanıt veren semboller için C sütunu kullanılır.

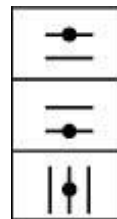

Bu sütunda bulunabilecek semboller aşağıda özetlenmektedir.

Kuzeydeki

Güneydoğudaki

Üstteki

Alttaki

Ortadaki

Tekrar hatırlatalım: Civarında bu nesnelere zaten başka yoksa C sütunu boş bırakılır.

3. Kentsel parkurlarda sık karşılaşılan nesnelere

Nesneler için hedef bilgi kartında D ve gerekiyorsa E sütunlarını kullanacağız. Örneğimizi hatırlatalım:

Geçtiğimiz derste bir kentsel oryantiring parkuru üzerinde durmuş, harita özelliklerinden söz etmiştik. O halde henüz arazi parkurlarına çok girmeden, kentsel parkurlarda sıkça karşılaşacağımız bina, altgeçit, yol, çeşme, insan yapımı nesne, ağaç, çalı gibi sembollere yoğunlaşalım.

Aşağıdaki çizelgede soldaki, nesnenin hedef bilgi çizelgesindeki sembolünü, sağdaki şekil ise haritada nasıl göstereceğini vermektedir.

		Yol		Taş/asfalt kaplı bölge
		Patika		Anıt, heykel
		Bina		İnsan yapımı nesne
		Yıkıntı		Duvar
		Geçit		Çit
		Merdiven		Toprak set
		Göl, gölet		Çalı
		Havuz		Çalı çit
		Kuyu, çeşme		Tek ağaç
		Su tankı, rezervuar		Ağaç kökü
		Köprü		Enerji nakil hattı
				Elektrik direği

Bu ağaç başka ağaç ☺

E sütunu aynı zamanda "derin", "sığ", "devrilmiş" gibi, D sütunundaki nesneye ilişkin "nasıl" sorusuna yanıt vermek için de kullanılabilir. Sembollerin tümüne ilişkin bir listeyi ayrıca vereceğiz ama kentsel oryantiringde karşılaşabileceğimizi kısaca listeleyelim:

A	B	C	D	E			
12	42						
13	39						

Ağaçta (Nasıl bir ağaç? Yaprak döken ağaç)

Çitte (Nasıl bir çit? Devrilmiş, yıkılmış çit)

4. "Boyut" veya "kesişim" belirten semboller

Bunun için F sütununun kullanılacağını biraz önceki örneklerimizde görmüştük. Bu sütundaki semboller ya metre cinsinden boyut veriyor, ya da kesişim (X veya Y) sembollerini içeriyor. Tam bu noktada, insan yapımı nesne için kullanılan X ile "kesişim" ifade eden X işaretini karıştırmamaya özen göstermeliyiz.

Aslında kendimizi, sembolleri soldan sağa okumaya alıştırdıysak işimiz kolay. Sembolümüz D ya da E sütununda ise insan yapımı nesne, F sütununda ise kesişimi ifade edecek.

A	B	C	D	E	F		
1	31		X				
2	37		/	/	X		

↓ insan yapımı nesne
 ↓ kesişim

5. "Neresinde?" Yer/yön belirten semboller

A	B	C	D	E	F	G
4	112	↗	▲			○

Örneğimize dönecek olursak "neresinde" sorusunun yanıtınının **G** sütununda verildiğini görüyoruz. Yukarıdaki örneğe bir daha bakalım ve **C** sütunu ile **G** sütunu arasındaki farkı iyi öğrendiğimizden emin olalım.

C sütunu, civardaki aynı özellikteki nesnelere arasında **hangisi** sorusunun yanıtını verir. G sütunu ise hedefimizin o nesnenin **neresinde** olduğu bilgisini verir.

Bu sembollerin tamamını ayrı bir liste halinde vereceğiz. Şu aşamada kentsel oryantiringde sıkça kullanılan birkaçını görelim.

Kuzeydoğu tarafında

Kuzeybatı yönünde sonunda

Doğu iç köşesinde

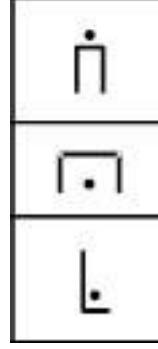
Güney dış köşesinde

Kıvrım yaptığı yerde (yol, dere yatağı gibi çizgisel özellikler için kullanılır)

Arasında (bu işaretin ilgili olduğu iki nesne D ve E sütunlarında belirtilmiştir – iki bina arasında, kaya ile çalının arasında... gibi)

Üstünde

Altında

Dibinde

6. H sütunu: Özel konum noktaları

A	B	C	D	E	F	G	H
8	34		■	■		☰	☵

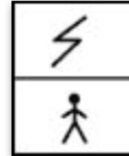
Yukarıdaki örnekte 8. hedefimin numarası 34. İki binanın arasında ve orada içilebilir su noktası var.

Bu sütun, yalnızca aşağıdaki 4 durum için kullanılır. Genellikle boştur.

İlk yardım noktası

İçilebilir su noktası

Telsiz veya TV kamera noktası

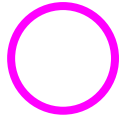
Hakem/görevli noktası

7. Sonuç

Bu dersimizde hedef bilgi sembollerinden kentsel oryantiringde sıkça karşımıza çıkacakları öğrendik. Hedef bilgi sembollerinin her zaman soldan sağa okunması gerektiğini gördük. Soldan sağa okununca sembollerin akılda kalmasının çok da zor olmadığını göreceksiniz.

Bu dersimizle birlikte **Başlangıç Düzeyi** de sona eriyor.

Bir sonraki sayfamızdaki testleri yaparak artık kendinizi, arazi parkurlarının ağırlık kazanacağı

Orta Düzey 'e hazırlayabilirsiniz.